

‘Onder de Boschboom’

Tijdreizen

De mooiste aanfietsroute naar Den Bosch is vanuit het zuiden. Ik woon tussen Cromvoirt en Helvoirt ‘op den Distelberg’ en maak die tocht meerdere malen per week. Het is niet alleen een mooi reisje door de natuur maar ook door de geschiedenis. De start ligt in de buurt van de boerderij ‘De reizende man’ waar een geschilderd bordje aan de muur er aan herinnert dat hier op 6 mei 1810 Napoleon is gepasseerd. De boerderij was toen, net als de nabij gelegen ‘Hoendernest’, een herberg voor reizigers die over de Loonsche Baan van Breda naar Den Bosch reisden. Al gauw voert het fietspad het bos in met aan de rechterhand de IJzeren Man, nu ogenschijnlijk een natuurlijk meer, maar honderdvijfentwintig jaar geleden gegraven als zandwinning voor de wijk ‘t Zand in de stad. Dit gedeelte van de oever heette vroeger het Duitse Bad, omdat tijdens de bezetting hier de Duitse soldaten recreëerden. Aan mijn linkerhand de Cromvoirtse Putten, een moerasachtig gebiedje waar in de negentiende eeuw het zand is uitgegraven voor de aanleg van de spoorlijn Den Bosch-Tilburg rond 1880. Het fietspad komt uit bij de ingang van het zwembad. Nu kan ik kiezen uit twee trajecten. Het ene voert langs het voormalige concentratiekamp Vught, nu opgesplitst in drie delen: een kazerne annex geniemuseum, een kleine wijk voor Molukse Nederlanders (het voormalige Ambonezenkamp), de gevangenis, waarin de EBI en het Nationaal Monument Kamp Vught. Aan het eind kom je bij de eerste Lunette op de dijk van het Drongelens kanaal, gegraven tussen 1907 en 1911 als afwatering voor het hoge water van de Dommel.

Ik kan vanaf de zweminrichting ook kiezen voor de tocht langs de Loonsche Baan en passeer daar bij Lunette nummer 3 de rietgedekte ‘cottages’ van het villapark dat Vught in de jaren dertig bouwde. Bij Brasserie Brac, voorheen De Vughtse Heide, daarvoor Eldorado en oorspronkelijk De Hut, was vroeger een vijfsprong van zandwegen, waaronder de Postweg en de Loonsche baan. Daar stond vroeger, goed zichtbaar op de hei, het ‘gerecht’ van Den Bosch. Hier werden de lijken van de misdadigers die voor het stadhuis in Den Bosch waren terechtgesteld naar toe gebracht en opgehangen als afschrikwekkend teken: ‘Bedenk reiziger dat ge het rechtsgebied van de stad betreedt en respecteer de wetten die daar heersen’. De Loonsche Baan kwam tot voor enkele jaren uit op de Taalstraat bij Huisje ten Halve, zo geheten omdat het halverwege Den Bosch en Vught lag. Maar sinds enkele jaren kun je verder fietsen via de nieuw aangelegde Postweg, waarvan de hobbelige ventweg veel weg heeft van een kasseienstrook in het parcours van Parijs-Roubaix. Je fietst onder de drukke dubbele spoorlijnen naar Tilburg en Eindhoven door en komt dan op een laaggelegen rotonde met uitzicht op een immense reclamezuil met de toekan van Van der Valk er op. Na een korte maar hevige klim rijst dan een middeleeuws aandoende villa op, ook gebouwd door een Valk. Nog even en het doel is bereikt, na zoveel historische sensatie heb je geen Pieckenpoort meer nodig, een bowlingbaan trouwens ook niet.

Cees Slegers.

‘Onder De Boschboom’ is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl